

Op bezoek bij Peggy

Om de 30ste verjaardag van het ING Art Center aan het Koningsplein te Brussel te vieren werd een zeer ambitieuze expositie geprogrammeerd "Guggenheim Full Abstraction". Zowel Solomon als Peggy Guggenheim waren verwoede verzamelaars van de kunst van hun tijd; zij hadden ook een directe band met hen die de werken hebben gecreëerd.

Tot 12 februari 2017 kan men kennis maken met een aantal topwerken uit de Peggy Guggenheim collectie uit Venetië met aanvullingen uit New York. Studio SNCDA (Sara Noel Costa de Araujo & Fani Bihr) is erin geslaagd om de intieme sfeer die Peggy nastreefde in haar palazzo op een voorbeeldige wijze op te roepen. Een toptentoonstelling en een geslaagde scenografie.

Bij de voorstelling van de expositie benadrukte de curator Luca Massimo Barbero dat sinds eeuwen kunst en kunstenaars het verhaal van er een is van reizen, zowel van de artiesten als van de werken. Het leven van de Amerikaanse Peggy Guggenheim situeert zich aan beide zijden van de oceaan. In de jaren dertig verblijft zij in Parijs, en in Londen had zij het idee om een museum op te starten. Door de oorlogsomstandigheden ging het project niet door en vertrok zij naar Amerika. Ook veel Europese kunstenaars en architecten verlieten Europa om zich in Amerika te vestigen. Peggy betaalde zelfs de reiskosten van vele kunstenaars die emigreerden naar Amerika. Duchamp, Mondriaan, Leger, Ernst en vele anderen konden rekenen op haar steun en in 1942 start Peggy met de legendarisch kunstgalerij "Art of This Century" waar de Europese avant-garde kunst een onderkomen kreeg in een omgeving ontworpen door de geëmigreerde Oostenrijker Frederich Kiesler. Zowel het surrealisme als de abstracte kunst kregen haar aandacht in twee totaal anders geconcipeerde ruimtes.

Na de oorlog kwamen veel kunstenaars terug en er kwamen ook Amerikaanse kunstenaars richting Europa, zoals Cy Twombly. Ook Peggy Guggenheim verlaat New York en koopt de oude, onafgewerkte palazzo Vernier dei Leoni in Venetië. Dit groot pand aan Canal Grande wordt de ontmoetingsplaats van veel kunstenaars.

Het thema van het reizen wordt benadrukt door het eerste werk van de expositie, "Boîte-en-valise" van Marcel Duchamp uit 1941, een exemplaar dat hij opdroeg aan Peggy. Haar eerste belangstelling ging naar het Europees surrealisme met werk van Morris Hirshfield, Leonor Fini en

natuurlijk Max Ernst met wie zij een intieme vriendschap had. Deze werken bevinden zich in de eerste kamer van de tentoonstelling.

De ruimte met niveaoverschillen van het ING gebouw is niet de optimale expositieruimte. Toch weet Studio SNCDA (Sara Noel Costa de Araujo & Fani Bihr) met een intelligente oplossing het interieur te transformeren en te structureren. Daarbij werd gebruik gemaakt van gordijnen met verschillende kleuren. Met deze keuze wordt zowel een link gelegd naar het oeuvre van Kiesler als naar de intieme sfeer van haar palazzo in Venetië. Alle doeken werden in een nieuw frame geplaatst en vastgemaakt aan een structuur die achter de gordijnen werd aangebracht. Daardoor ontstaat het effect dat de werken gaan zweven in de ruimte, een bijzonder effect van de scenografie.

Centraal is er een langwerpige zone met aan één uiteinde een afzonderlijke ruimte voor het werk van Jackson Pollock (1912-1956). De selectie toont perfect de evolutie in zijn werk, de periode voor hij in 1949 wereldfaam verwierf met zijn "drip-en pourpaintings". Verrassend zijn de reeks zwarte zeefdrukken uit 1951 waar de figuratie weer tevoorschijn komt. Aan het andere uiteinde van de expositie is er een kleine

driehoekige kamer met daarin twee werken van Mark Rothko, bijna een kleine bezinningskapel!

Foto's: Marc Dubois

De kern van de expositie draait rond het abstracte expressionisme van de jaren '50 met werk van Willem de Kooning, Hans Hoffmann en Sam Francis. Daarnaast koos de curator werk van Europese kunstenaars uit die periode zoals Lucio Fontana, Jean Dubuffet en Alberto Burri. Tot slot een selectie van werken die men samenbrengt onder de "Post-Painterly Abstraction" met werk van o.a. Frank Stella, Ellsworth Kelly en Cy Twombly. De expositie bevat ook beeldhouwwerk en vier uitzonderlijk mooie mobielen van Calder.

In de kelderverdieping is een interessante tijdslijn aangebracht en kan men genieten van de schitterende film betreffende het leven van Jackson Pollock. Tevens een groot aanbod aan rondleidingen en didactisch materiaal. Op woensdag blijft de tentoonstelling open tot 21 uur. De bijhorende catalogus bevat alle getoonde werken en een goede situering van de passie van de Guggenheims' voor het verzamelen met op de cover een werk van Jean Dubuffet.

Marc Dubois

Meer info: www.ing/art